

Štev. 14

Leto 10

Izhaja dvakrat na mesec

Naročnina četrletno 12 dinarjev

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

NEODVISNO GLASILO ŽELEZNIČARJEV, UPOKOJENCEV IN TRANSPORTNEGA OSOBLJA

Znižanje prejemkov

Dne 17. septembra je bilo na seji ministrskega sveta sklenjeno, da se znižajo osebni prejemki državnih in samoupravnih uslužbencev z veljavnostjo od 1. oktobra 1935. Iz te seje je bil izdan tudi komunik, v katerem utemeljuje vlada svoj ukrep s sledečo motivacijo:

»Znano je, da so cene živežu in drugim življenjskim potrebščinam v zadnjih letih tako padle, da morda vobče ni upravičen obstoj posebnih draginskih doklad. Upoštevaajoč to okoliščino na eni strani, na drugi strani pa dejstvo, da so se državni proračuni zadnja leta stalno zaključevali z znatnimi deficiti in da je neobhodno potrebno izvajati iz tega dejstva nujne ukrepe, se je kraljevska vlada odločila znižati draginske doklade. Prisiljena je k temu ukrepu, ker je predhodno že izvršila zmanjšanje materialnih izdatkov, a zaradi gospodarske krize ni mogoče ta trenutek niti misliti na povečanje davčnih bremen.

Kraljevska vlada se nada, da bodo uradniki in upokoenci sami razumeli ta ukrep kot korak za saniranje državnih financ, ker smejo samo v urejenem finančnem stanju države pričakovati, da se jim bodo njihovi prejemki izplačevali ob pravem času in pri polni vrednosti nacionalnega denarja.

Po sedanjem stanju osebnih izdatkov bo znašalo znižanje draginskih doklad okrog 400 milj. Din, kar pomeni povprečno približno 7-odstotno znižanje celokupnih prejemkov uradnika ali upokojenca. Znižanje se bo izvršilo pričenši pri ministrih, banih in najvišjih državnih uradnikih pa do najnižjih. Od tega se izvzamejo samo aktivni podoficirji v vojski in staroupojenici, ki so bili upokojeni po zakonih pred letom 1923.

Govorice o redukcijah prejemkov so se razširile že pred meseci takoj po uveljavitvi budžeta, ker se je ugotavljalo, da budžet ni uravnotežen ter da bodo morali vsi sloji doprinesti gotove žrtve za kritje primanjkljaja. Govorilo se je tudi o velikanskim izrednih izdatkih, ki jih je povzročil prejšnji režim z organiziranjem proslulih petomajskih volitev, velikanskih manifestacijskih shodov, za katere je bilo izdano kar na kilograme prostih vozovnic, uvedenih nič koliko brezplačnih vlakov, kar vse je povzročilo velikanske izdatke, ki so ostali nekriti, ker za nje ni bilo kreditov ter so padli tako v breme kreditov tekočega budžetnega leta. Nikdo ni pričakoval, da se bo to uravnoteženje novega budžeta izvršilo po praksi prejšnjih režimov izrecno le na račun javnih nameščencev, katerim je z raznimi zakoni odvzela možnost one obrambe proti redukcijam, katere se lahko poslužijo privatni delavci. Večina je računala, da se bo končno stopilo na prste onim, ki so leta in leta pljačkali in izvajali korupcijo ter da se bodo neuteemeljeni izdatki prejšnjih režimov predpisali krivcem v povračilo. Organizacije nameščencev govorice o redukcijah po nastopu novega režima niso smatrale za resne in tudi niso začele nikake akcije za obrambo že itak nizkih prejemkov državnih nameščencev. Ta pasivnost je imela za posledico toliko večje razočaranje v vrstah javnih nameščencev, ko so bile dne 17. septembra redukcije napovedane, naravnost obup v marsikateri družini pa je povzročila objava nove uredbe o dokladah osebja, ker so prizadeti ugotovili, da ne gre za 7-odstotno redukcijo, marveč

za redukcije, ki presegajo tudi 10, da celo 20 odstotkov. Na drugem mestu objavljamo besedilo novih uredb, iz katerih si vsakdo lahko izračuna znižanje, v naslednjem hočemo le na primerih samca in oženjenega s tremi otroci pokazati, koliko zniša znižanje v posameznih slučajih.

Dosedanji prejemki samca v položajni skupini	Po novi uredbi izgubi	Izguba znaša v procentih
I.	Din 7.500	—
II/1	„ 6.850	—
II/2	„ 6.200	—
III/1	„ 5.670	200
III/2	„ 5.120	180
IV/1	„ 4.170	160
IV/2	„ 3.270	140
V	„ 2.900	130
VI	„ 2.500	120
VII	„ 2.160	110
VIII	„ 2.160	110
IX	„ 1.650	95
X	„ 1.450	95
zvaničnik I	„ 1.160	80
zvaničnik II	„ 1.070	75
služitelj	„ 940	65

Pri oženjenem, ki mora skrbeti za ženo in tri otroke, pa znaša redukcija:

Kategorija	Dosedanji prejemki	Izguba	V procentih
I	Din 8.060	230	2.8
II/1	„ 7.420	230	3.1
II/2	„ 6.760	230	3.4
III/1	„ 6.230	430	7
III/2	„ 5.680	410	7.2
IV/1	„ 4.730	390	8.2
IV/2	„ 3.830	370	9.7
V	„ 3.460	360	10.4
VI	„ 3.060	350	11.5
VII	„ 2.720	340	12.5
VIII	„ 2.465	325	13.2
IX	„ 2.210	325	14.7
X	„ 2.010	325	16.2
zvaničnik I	„ 1.720	305	17.5
zvaničnik II	„ 1.630	305	18.7
služitelj	„ 1.500	295	20

Te primerjave dokazujejo, da so veljale napovedi o povprečni 7-odstotni redukciji kvečjemu za samce, redukcije pa so bile tem težje, čim večje so bile družine državnih nameščencev. Še občutnejše pa so redukcije za posamezne kategorije upokojenec, ki so bili upokojeni po določbah novih zakonov.

Ne bomo se spuščali v oceno delovanja in akcij tako zvanih »stanovskih organizacij« javnih nameščencev, ki so se z izjemo morda ene same organizacije omejele na »tajne seje« svojih odborov, predstavitve in spomenice, v katerih so dokazovali težko stanje nameščencev, porast cene glavnih življenjskih potrebščinam ter apelirali na uvidenost odločujočih, da naredbo spremene in redukcijo omilijo. Kaj drugega seveda od večine teh organizacij ni bilo pričakovati. Le Društvo železniških uradnikov je zavzelo v svoji resoluciji nekoliko ostrejši ton in obsodilo dosedanje metode za uravnoteženje budžeta ter istočasno obsodilo tudi sistem, po katerem se je izvršilo sedanje znižanje prejemkov ter zahtevala takojšnje ukinjenje uredbe in za bodoče izdelavo pravilnikov in naredb v sporazumu z zastopniki prizadetega osebja.

Jasno je, da taki ukrepi organizacij niso mogli preprečiti izvedbe odrejenih redukcij s 1. oktobrom leta 1935, marveč so imeli edini uspeh s tem, da bo vlada način redukcij za gotove kategorije spremenila v toliko, da bo dosegla s »pravičnejšo razdelitvijo redukcij« sicer isti finančni uspeh, to je prihranek 400 mi-

lijonov dinarjev na izdatkih za javne nameščenec.

V našem listu smo se že ponovno bavili z načinom izvajanja redukcij, ki so stopile v modo od leta 1927 dalje in sicer doslej v glavnem za delavsko osebje, ki je v tem času izgubilo od 30 do 50 odstotkov in celo več odstotkov svojih prejemkov. Konstatirati moramo danes žalostno dejstvo, da so pri teh redukcijah organizacije nastavljenega osebja imele gluha pšesa, tolažeč se s tem, da nastavljeni pri redukcijah niso prizadeti, kaj pa se godi z delavstvom, jih itak nič ne zanima po znanem načelu, da je tudi »bog sam sebi najprej brado ustvaril« in da je glavno, če se njemu samemu dobro godi.

Kakor smo odločno nastopali proti redukcijam prejemkov delavstva in pozivali vse delavstvo v enotno fronto in apelirali na solidarnost nastavljenega osebja, enako odločno nastopimo tudi proti sedanjim redukcijam, ker se ne moremo složiti z utemeljitvijo redukcij in ne uvidevamo potrebe, da bi se moralo ravno na ta način sanirati državni budžet.

Podčrtavamo, da so prejemki vseh železničarjev, zlasti pa še delavstva, daleko prenizki ter je na mestu edino primerno zvišanje teh prejemkov odgovarjajoče sedanjim draginskim razmeram. Če je ugotovljeno, da budžet ni v ravnovesju, potem je treba poiskati tudi vzroke, ki so dovedli do tega.

Leta in leta se že govori pri nas o zakonu proti korupciji, vendar doslej je ostalo vse le pri govorjenju, zakona še ni, dasi bi se dalo, ker mora imeti ta zakon kar se tiče sankcij, naknadno veljavo, bo zahtevati obračun vseh korupcij in izrabljanja državne blagajne za ves čas po ujedinjenu. Če bo ta zakon predvidel tudi pregled, kako so v kratkem razdobju nagrabili ogromna premoženja posamezniki, bodo v državno blagajno padli težki milijoni, ki bodo daleko preseglji oni znesek, ki

naj se odtrga državnim nameščenecem in delavcem.

Leta in leta se postavlja zahteva po stalnosti uradništva; zakon iz leta 1923 jo je predvidel po preteku gotove dobe, vendar stalnosti do danes še ni, kar povzroča državni blagajni letno zopet milijonske izdatke, saj se pri spremembi režima zamenja ogromno število nameščenec, veliko število pa se jih predčasno upokoji. Dajte stalnost nameščenecem in izdatki bodo izredno padli, ko ima državna oblast možnost in moč, da nepoštenega in partizanskega uradnika lahko kaznuje in, če izrabi uradnik svojo oblast preko določb zakonov, tudi odpusti iz službe.

Marsikoga preseneča v državnem budžetu veliko število upokojenec. Zakaj se ne izda poseben zakon, odnosno, zakaj se ne posluži odredb sedanjih zakonov in se ne izvrši revizija vseh onih upokojenec, ki so bili upokojeni, predno so dovršili polno število let. Javna tajnost je bila, da se je zlasti pod režimi prvih 10 let po preobratu fabriciralo »mlade upokojenec« z vračunanjem najrazličnejših služ kar na debelo. In ti upokoenci obremenjuje državni budžet, ne pa oni, ki so po 30, da celo 40 let kar najvestneje služili državi, sedaj pa so pri redukciji v prvi vrsti prizadeti.

Še več je možnosti, da se doseže potreben prihranek in istočasno zviša prejemke najslabše plačanim. Vse našteje in tudi druge možnosti bi se zamogle izvesti, ako bi uprava uvidela potrebo sodelovanja predstavnikov delavskih in nameščenckih strokovnih organizacij. Na nameščenckih in delavskih pa je, da končno izpregledajo, likvidirajo cepljenje na nešteto grup in kategorijskih društev, saj so bili vsled tega že doslej zadosti tepeni ter se združijo, ker le združeni bodo uspeli s svojimi zahtevami ter dosegli človeka dostojno življenje.

Delavski pokojninski fond

Skoraj ni vprašanja, na katerem bi bili delavci bolj zainteresirani kakor je vprašanje njih starostnega zavarovanja. To zavarovanje v prečanskih krajih ni novo, saj je obstojalo že davno pred svetovno vojno in je bilo tekom desetletij tako izpopolnjeno, da je v glavnem odgovarjalo zahtevam delavstva. V Jugoslaviji se je o tem vprašanju sicer mnogo debatiralo, vendar je poteklo 12 let, predno se je naredil prvi poizkus, kako izvesti za železniške delavce enotno starostno zavarovanje za vso državo. To dvajsetletno zavlačevanje je najtežje prizadelo železniške delavce, ker je minila med tem doba konjunktura, visokih mezd in premij, od katerih bi delavci lahko plačevali primerne prispevke za starostno zavarovanje. Nov pokojninski fond se je uvedel šele koncem leta 1930., torej v dobi največjih redukcij in znižavanja plač ter brezplačnih dopustov in je zato za delavce pomenil zelo težek udarec, saj jih je, ko že itak niso mogli shajati s skromnimi prejemki, obremenil z rednimi in naknadnimi članarinami v zneskih po Din 100, Din 200 in tudi več mesečno. Kljub tem obremenitvam pa jim je odmeril pokojnine, ki so povprečno (ako upoštevamo sedanjio in prejšnjo vrednost denarja) nižje od starih pokojnin z dokladami vred.

Pokojninski fond se je ustvarjal brez sodelovanja pravih zastopnikov

delavstva in tudi vse korekture, ki so se izvršile, so bile izvršene od strani železniške uprave s sodelovanjem zvezarske organizacije ter se vsled tega ne moremo čuditi, če so prišli delavci iz dežja pod kap in prejemale po 36 letni službi malenkostne pokojnine, ki ne zadoščajo niti za preživljanje, istočasno pa se v fondu kupičijo vsako leto novi desetmilijonski zneski.

Preglejmo nekoliko uradna poročila centralne uprave penzijskega fonda za čas od 1. julija 1930 pa do konca budžetnega leta 1933-34, katera poročila so bila službeno objavljena v Službenih novinah železniškega ministrstva. Glasom določb delavskega pravilnika morajo delavci za vso dobo članstva plačevati mesečen prispevek po Din 36.—, 45.— in 63.—. Po čl. 130 mora plačati železniška uprava vsako leto najmanj enak prispevek, kolikor znašajo prispevki članstva. Poleg tega pa mora železniška uprava za prvo leto plačati še poseben 30 odst. prispevek, in sicer od celokupnih plačanih prispevkov. To so obojestranske osnovne obveznosti, ki so zakonito določene ter jih morata obe strani točno izpolnjevati.

Če pogledamo račune za čas od 1. julija 1930 do 1. aprila 1934, potem ugotovimo sledeče:

Ko se je novi fond ustanovil, je prejel od likvidacije starih fondov na teritoriju kraljevine Jugoslavije

znesek Din 9,319.000. Poleg tega je prejel na podlagi končne razdelitve premoženja starih avstrijskih in madžarskih fondov v gotovini ter v vrednostnih papirjih znesek Din 9,295.000. Končno je prejel še neobračunane zneske od starega pokojninskega fonda v sarajevski direkciji Din 1,011.000, tako, da je začetna glavnica znašala Din 19 milijonov 625.000. Ta glavnica bi bila seveda še daleko večja, če bi se pravočasno razdelila imovina starih avstrijskih fondov, vendar je sedaj po toči zvoniti prepozno.

Prispevki članov so znašali v tem času, če odbijemo vpisnino:

do 1. IV. 1931	Din	263.500.—
do 1. IV. 1932	»	11.196.000.—
do 1. IV. 1933	»	20.046.000.—
do 1. IV. 1934	»	17.350.000.—

Skupno Din 48,855.500.—

Denar, ki je naložen pri Hipotekarni banki, se je obrestoval in so znašale obresti ter dohodki od vrednostnih papirjev:

v letu 1932	Din	1,322.700.—
v letu 1933	»	1,850.000.—
v letu 1934	»	2,600.000.—

Skupno Din 5,772.700.—

Državne prometne ustanove so dale sledeče prispevke:

v letu 1931	Din	8,570.000.—
v letu 1932	»	13,124.000.—
v letu 1933	»	11,909.000.—
v letu 1934	»	8,890.000.—

Skupno Din 42,493.000.—

Koliko pa so znašali v tem času izdatki?

Na izplačanih pokojninah in povrnjeni članarini so znašali izdatki:

v letu 1931	Din	178.700.—
v letu 1932	»	972.400.—
v letu 1933	»	4,730.000.—
v istem letu odpis vrednost. papirjev	»	1,772.000.—
v letu 1934	»	9,302.000.—

Skupno Din 16,955.100.—

Kaj nam povedo te suhe številke? Najprvo, da so znašali dohodki fonda skupno z osnovno glavnico okroglo 117 milijonov dinarjev, izdatki v istem času pa 17 milijonov dinarjev in je imel torej fond aprila 1934 že nad sto milijonov dinarjev premoženja. To premoženje je do 1. aprila 1935 naraslo že na 106 milijonov dinarjev.

Na drugi strani nam te številke povedo, da prometna ustanova že doslej ni izvršila obveze, ki jo nalaga delavski pravilnik. V smislu določbe čl. 130 delavskega pravilnika bi morala plačati prometna ustanova na prispevkih okroglo 55 milijonov dinarjev, plačala pa je dejansko samo 42,500.000.— in znaša njen dolg 12 in pol milijona dinarjev, ki ga je na vsak način vnesti v bla-

gajniške knjige pokojninskega fonda, da se nanj ne pozabi, kakor se je pozabilo na milijonske dolgove državnih prometnih ustanov pri bolniškem fondu, kar je imelo za posledico redukcijo pravic članstva v fondu. Dolžnost sedanje uprave pokojninskega fonda je, da obremeni prometno ustanovo za vso diferenco doslej neplačanega prispevka.

Gornje številke govore še dosti več: stomilijonska imovina mora biti po čl. 157 pravilnika naložena v državni hipotekarni banki, da se obrestuje ter vidimo iz statistike, da so obresti pri banki naloženega denarja prekoračile znesek Din 5,000.000.—. In vendar je v hipotekarni banki vloženo samo 53 milijonov dinarjev, nad 41 milijonov denarja pa se nahaja v blagajni Generalne direkcije. Čudimo se sedanji upravi fonda, da ne ukrene nikakih korakov, da bi se ta ogromna vsota res naložila v hipotekarni banki. **Kdo bo odgovarjal za izgubljene obresti**, ki znesejo samo v enem letu, ako jih računamo le po 4 odst., lepo vsoto Din 1,640.000.—, za vsa leta nazaj pa znesejo te obresti na dan 1. IV. 1934 nekaj nad 3 milijone dinarjev, odnosno če računamo z obrestovanjem do 1. aprila 1935, potem dosežejo obresti pri Generalni direkciji naloženega denarja že znesek nad 5 milijonov, odnosno vsoto, ki bi zadostovala za izplačilo vselij delavskim upokojevcem ljubljanske direkcije za leto 1933-34.

Račun, kot ga izkazuje Glavna uprava pokojninskega fonda, torej ni sestavljen tako, da bi čuval tudi interese zavarovanega osebja, ker bi moral biti dejansko višji za vsoto 17 milijonov in bi torej rezerve na dan 1. aprila 1935 morale znašati že najmanj 122 milijonov dinarjev.

Naši zvezarji, ki imajo vse delegate pokojninskega fonda v vseh petih direkcijah, doslej niso smatrali za potrebno, objaviti statistiko o stanju tega fonda, ker bi potem delavstvo videlo, kako se ta gospoda malo briga za starostno zavarovanje najbednejših ter se zadovoljuje s tem, da uprava sama fond v svojem smislu upravlja. Kaj zanima zvezarje, če predvideva čl. 130 pravilnika, da se po preteku treh let ugotovi dejansko stanje fonda ter pristopi, ako so dohodki zadostni, tudi k zmanjšanju članarine. Že leta 1933. je ta triletni rok potekel, vendar gospodje spe spanje pravičnega že nadaljni dve leti, delavstvo pa mora plačevati ogromne mesečne prispevke za naprej in za nazaj.

Upravičena zahteva vsega delavstva je, da se s sedanjim načinom upravljanja fonda preneha, razpiše svobodne volitve v upravo pokojninskega fonda ter prizna delavstvu, ki mora nositi polovico bremen, v upravi fonda dejansko enakopravnost in soodločanje.

Draginjske doklade za aktivno nastavljeno osebje

Novo Osebnostne doklade so razvidne iz naslednjih razpredelnic:

A) Za uradnike:

Položajna grupa	Stopnja	Draginjski razred:		
		I	II	III
VII		640	400	290
III	1	100	—	—
	2	220	—	—
IV	1	340	100	—
	2	460	220	120
V		520	280	180
VI		580	340	240
VIII, IX in X		680	440	340

B) Za zvaničnike I. kategorije:

Položajna grupa	Stopnja	Draginjski razred:		
		I	II	III
I, II in III		680	480	440
IV		670	480	430

C) Za zvaničnike II. kategorije:

Položajna grupa	Stopnja	Draginjski razred:		
		I	II	III
I		660	490	440
II		640	480	430
III		610	450	410

D) Za služitelje:

Položajna grupa	Stopnja	Draginjski razred:		
		I	II	III
I in II		510	420	390

Pod pojmom »Draginjski razred« se razume vedno gradbeni rajon dotičnega kraja. Kjer obstoja ožji in širši gradbeni rajon, se razume vedno širši gradbeni rajon.

Poročena žena, ki je v državni službi, nima pravice do osebnostne doklade. Le v slučaju, kadar stanujeta mož in žena v raznih krajih, ali če je žena sodnijsko ločena, odnosno če živi vsled zakonskih sporov ločeno od moža, ji osebna doklada pripada.

Rodbinska doklada.

Za ženo ne pripada rodbinska doklada, pač pa pripada rodbinska doklada za zakonske, odnosno pozakonske otroke in sicer po: Din 110.— mesečno za vsakega otroka do treh otrok, Din 120.— mesečno za vsakega otroka, če ima uslužbenec več kot tri otroke.

Če sta mož in žena državna uslužbenca, odnosno je eden državni uslužbenec, drugi pa v banovinski, občinski, privatni službi, ali je upokojenec, ne pripada ne enemu in ne drugemu rodbinska doklada za otroke.

Če živi ločeno, pripada rodbinska doklada onemu, pri kateremu živi otrok.

Če je mati v državni službi, oče pa privatni uslužbenec, mati nima pravice do rodbinske doklade za otroke, izvzemši slučaj, da je oče siromašnega stanja in nesposoben za delo.

Če živi žena, ki ni nikjer v službi in nima nikake pokojnine, ločeno od moža, odnosno če je zakon ločen, se izplačuje rodbinska doklada za otroke ženi, ako se otroci nahajajo pri njej.

Koliko časa pripada doklada za otroke?

Doklada za otroka pripada do 16. leta starosti, ako otrok nima že prej nad Din 150.— zasluzka, odnosno štipendije, ali se uči obrti in je od mojstra popolnoma vzdržan. Enako izgubi otrok pravico do doklade pred 16. letom v slučaju, ako ima od lastnega premoženja več kot Din 200.— dohodkov mesečno, nadalje če prejema rodbinsko pokojnino ali invalidno podporo, ki znaša več kot Din 250.— mesečno ter končno, če je v kakem zavodu, kjer ga brezplačno vzdržujejo.

Po dovršenem 16. letu pripada doklada (seveda le ako izpolnjuje preje našete pogoje) v sledečih slučajih:

a) za hčer, ki gospodinjico očetov-dovcu in sicer do moštvice, a najdalje do izpolnjenega 21. leta starosti;

b) za otroka, ki je duševno ali telesno trajno mesposoben za pridobivanje, če je mesposobnost nastopila že v času, ko je uslužbenec še imel pravico do doklade za otroka;

c) za otroka, ki redno nadaljuje šolanje doma ali v inozemstvu in to najdalje do 23. leta starosti.

Nad 27 ur neprekinjeno v službi . . .

Dnevni časopisi so te dni objavili kratko notico, da se je pri postaji Podnart pripetila mala nezgoda, pri kateri je sprevodnik padel iz drvečega vlaka. S to konstatacijo je bilo častniškarski dolžnosti zadoščeno in čitalci naj si sami naredo sodbo, kako je moglo priti do take nezgode. »Najbrže je bil pijan,« se je glasila sodba čitalca v nekem lokalni in na to sodbo je sledila daljša debata, kakšni lenuhi so železničarji, kako se jim dobro godi in da je prav, če so jih sedaj malo pritisnili.

Že opetovano smo pisali v našem glasilu o prekoračenju delovnega časa, ki je zlasti v eksekutivni službi skrajno nevarno tako za uslužbenca samega, kot za varnost prometa. Naredba o določitvi delovnega časa točno prevideva, kako se sestavljajo turnusi in koliko sme znašati najdaljši delovni čas. Naredba predvideva, da znaša normalni raspored 8 ur, vračunajoč čas vožnje po voznom redu, eno uro pripravljenosti pred odhodom in eno uro posprave po zaključku potovanja. Najdaljši delovni čas v enem dnevu sme znašati po rasporedu 14 ur in mora slediti na to toliko daljši počitek.

Sedaj pogledimo, kako je prišlo do nezgode:

Dnevničar Tešar je nastopil službo dne 30. 9. 1935 pri vlaku 47, ki odpelje iz Ljubljane ob 9.50 uri. V Zagreb je prispel s tem vlakom v službi ob 16.50 uri, moral pa je takoj nato prevzeti vlak št. 46 nazaj, ki odpelje iz Zagreba že ob 18.07 uri. Celo noč je vozil s tem vlakom na Jesenice, kamor je voznoredni prihod ob 6.46 uri zjutraj. Tam je treba oddati vlak, nato je šele prost in sicer do 10. ure, torej niti ne cele

tri ure, ker ob 11. uri že odpelje iz Jesenic z vlakom 9.55! **Neprekinjena služba je torej znašala**, vračunajoč pripravljenost, 27 ur. Vsakemu lajku mora biti jasno, da je nemogoče vzdržati 27 ur neprekinjeno v težki in naporni eksekutivni službi ter da je iskati vzrok za nezgodo edino le v prekoračenju delovnega časa. Samo odločujoči na postaji so bili najbrže drugega mišljenja, ker je kar cela komisija čakala pri osebnem vlaku na ponesrečenca. Ni jih zanimalo, kakšne so poškodbe, marveč je bilo prvo vprašanje g. načelnika: »Ali ste že dobili denar?« Lahko si mislimo, kako bi skleпали gospodje, če bi ta uslužbenec prejšnji dan že dvignil plačo! Takoj bi jim bilo jasno, da je najbrže spil kak kozarec vina, da je bil vinen in je zato ponesrečil. Da je bil popolnoma izmučen po 27 urni službi in da v takem stanju človek tudi stoji zaspil, to gospodom seveda ne bi padlo v glavo!

Radovedni smo, ali bo direkcija sedaj uvedla disciplinsko preiskavo proti onim, ki so odredili tako prekomerno izkoriščanje vlakospremnega osebja? Radovedni smo tudi, če bo sedaj prepovedala turnuse, ki kršijo obstoječe odredbe o delovnem času ter vsaj za bodoče spoštovala osemurni delavnik.

Na osebju pa je, da se točno seznaniti z obstoječimi predpisi tudi tam, kjer govore v pravicah osebja ter da pazi, da se ti predpisi ne bodo nikjer kršili. Kdor bi zahteval od vas službo preko določb pravilnikov, je kaznjiv. Zavedajte se svojih pravic, dokler je čas, ker če boste padli v nesrečo, vas tedaj ne bo nihče poznal.

Tolmačenje delavskega pravilnika

Dopust stalnih delavcev

Z odlokom GD br. 97.792-35 je Ministrstvo izdalo tolmačenje, da se v redni letni dopust vračunajo tudi nedelje in prazniki, kolikor padejo v čas, ko delavec dopust izkoristi. Prejemke pa dobi delavec samo za delovne dneve, ki padejo v čas dopusta, za nedelje in praznike pa ne.

Prejemki delavcev v slučaju kakršnekoli odsotnosti

Z odlokom GD br. 101319-35 je izdalo Ministrstvo glede vračunanja prejemkov delavcem za gotove odsotnosti sledeča navodila:

1. Delavcu, ki mora izostati iz službe, ker je pozvan na sodnijo, bilo kot obtoženec ali kot prič, ali če se ga pozove na rekrutacijo, za dotični čas ne pripadajo prejemki.

2. Če gre delavec k pristojnemu železniškemu zdravniku v svrhu zdravljenja, pa mu da zdravnik le zdravila in ga spozna sposobnega za delo, mu za izgubljene ure, ko je šel k zdravniku, ne pripadajo prejemki.

3. Če prizna zdravnik delavcu bolovanje, se mu računa od onega dneva, ko mu je zdravnik priznal. Če je na ta dan delavec nekaj ur delal, se mu za dotične ure zaračuna plača, za ostanek do 8 ur pa se mu izplača hranarina.

4. Če pošlje zdravnik delavca v centralno ambulanto na pregled, se mu za izgubljeni delovni čas ne plača prejemkov.

5. Če nastopi v delavnici kaka za-preka ali poškodba na strojih, ki jo delavce ni zakrivil, vsled katere delo počiva, se mu dotične ure plača.

KOLENDAR ZA LETO 1936

Podpisani konzorcij izda tudi za leto 1936 železničarski koledar.

Izdaja istega se je letos nekoliko zakasnila, ker smo strokovni vestnik koledarja popolnoma preuredili in izpopolnili tako, da bo vsakemu železničarju, aktivnemu in upokojenemu, delavcu in nastavljenju, najboljši svetovalec v vseh njegovih zadevah.

Koledar bo vseboval večinoma vprašanja glede pravic osebja in poljudne odgovore, da bo vsakomur razumljiv. Iz zaved, ki se tičejo delavcev, bo objavil 20 strani vestnika, iz vprašanj za nastavljenca enako 20 strani. Vseboval bo najtočnejša navodila v vseh zadevah bolniške blagajne, nadalje voznih ugodnosti, draginjskih in rodbinskih doklad, sporednih prinaldnosti, ordinacij zdravnikov-specijalistov.

Upoštevač izredno težke prilike, v katerih se nahajajo železničarji, smo za letos znižali ceno koledarju in bo stal izvod le Din 8.—.

Kdor koledarja doslej še ni naročil, prosimo, da ga naroči do 20. oktobra, da bomo zamogli vsem koledar pravčasno dostaviti.

Opozorite vse železničarje, da ne bi kupovali manj vrednih koledarjev za dražjo ceno, če bi slučajno preje izšli, kakor bo izšel naš koledar, da ne bi bili s tem oškodovani.

Koledar izide samo v slovenskem jeziku, kar bo dobrodošlo vsem železničarjem v ljubljanski železniški direkciji, ker odpade hrvaški del koledarja, ki je bil marsikomu nerazumljiv.

V kolikor bi izšli začetkom prihodnjega leta novi predpisi glede bolniške blagajne, bomo te predpise objavili v »Ujedinjenem Železničarju« v večji nakladi in bo vsak kupec koledarja brezplačno dobil dotični izvod.

Naslov za naročila je: »Ujedinjeni Železničar«, Ljubljana, pošt. pred. 280.

Konzorcij »Ujedinjeni Železničar«.

Iz naše Konzumne zadruge

„Kritika“ naše kritike

U septembarskom broju našeg »Zadružnog Vijesnika« na uvodnom mjestu donešen je članak g. Ing. Ribića, predsjednika zadruge, u kojem se kritički osvrće na našu raniju kritiku rada prošlo-godišnje skupštine i rada upravnog odbora, izašlu u »Ujedinjenom Željezničaru«, a skojom je ponešto bio solidaran »Glasnik«, organ željezničkih činovnika. Tu našu kritiku g. Ribić obnalazi toliko nestvarnom da kaže, da ju je »moglo napisati samo jedno lice, koje nije prisustvovalo našim zadružnim skupštinama i koje vrlo površno prati rad Konzumne zadruge«. Reče i ostade živ. — G. Ribić još se žali, što se kritika ne iznosi u »Zadružnom Vijesniku«, koji je organ zadruge, mjesto u organima pojedinih organizacija, koji retko kada donose štivo o zadržarstvu, a ako donesu, manjkaju im »pozitivni elementi konstruktivnosti«.

Na ovu žalopojku g. Ribića moram odgovoriti najprije. Kritiku rada — nevaljalog rada — moramo iznositi kroz stručna glasila prosto radi toga, jer »pozitivni elementi konstruktivnosti« kroz »Z. V.« ne mogu doći do izražaja. U »Z. V.« može se pisati samo kritika, koja ne dodiruje upravni odbor ili njegove pojedinice, a ne i kritika, koju pojedini svijestan zadržar obnalazi aktuelnom i korisnom. (Osim ako bi bila protkana jakim antimarksističkim tonom.) Da neka stvarna kritika kroz »Z. V.« nije moguća dokazuje najbolje činjenica iz prošle godine, kad je »Vijesnik« kritički popratio ukidanje nekih podvoznih povlastica i tom zgodom donio jedan mali citat iz programa bivše JNS. Protiv pisca kao i protiv »Z. V.« digla se prava bura raznih prigovora. Kako se to smjelo napisati? Bilo je potrebno mnogo zakulisnosti, pa da se gnjev radi takvog pisanja stiša.

Daljni dokaz, da članovi neimaju garancije za objektivnost »Z. V.« su izvještaji, koje on donosi sa godišnjih skupština. Svi kritički govornici, kar pročitaju svoj govor u »Z. V.«, moraju stati i pitati se: »Pa jesam li ja to govorio?« Ili: »Pa jesam li ja taj, koji je najprije kritizirao, a onda sje odobrio?« Pitam g. Ribića: Zar nismo mi, delegati iz Zagreba, na godišnjoj skupštini prokritizirali postupak oko dobave drva i dali vrlo korisne predloge za riješenje toga pitanja? A šta se desilo? »Našička« (pored sviju svojih afera) daje drva iste kvalitete po 5 dinara jeftinije nego zadruge! Kritizirali smo skupoću brašna i nismo se mogli pomiriti s time, da je Peničev brašno jeftinije od zadružnoga. Znamo, da kod kalkuliranja cijene onih 50% popusta na podvozu ne može igrati veliku ulogu kod Kalodonta, kod Flita i muholovka, ali kod brašna, kod šećera, kod drva ta razlika mora doći do izražaja. Pa koliko mi je znano, ni kod plaćanja poreza nismo posve jednaki privatnim trgovcima. I tu imamo neki popust. Sve to moralo bi doći do jačeg izražaja bilo u dobiti bilo u ristornu, kojeg do prošle godine skoro nije ni bilo. O svemu tome govorili smo na godišnjoj skupštini i ogradili se od svakog protivnog rada, ali to u izvještajima »Z. V.« nije došlo do izražaja, a u koliko i jest, imalo je prije smisla hvalopojke, nego li kritike rada uprave. To iskustvo nas upućuje na oprez i nuka, da govo-

rimo kroz stručne organe, od kojih g. Ribić sada zazire.

G. Ribić izgleda mi skoro smiješan, kad tvrdi: »Zadružna je uprava do sada hvala Bogu umjela, da ne dozvoli, da lični momenti i borbe staleških organizacija svoj razorni uticaj vrše na zadrugu...« Taj uticaj postoji, on je tu, tek neznam, na osnovu čega g. Ribić taj uticaj naziva »razornim«?! Šta li mu to znači, kad je svima nama poznato, da je i g. Ribić na položaju na kojem jest, baš zbog uticaja jedne svima nama dobro poznate staleške organizacije! Prije svega moram naglasiti, da su u svim dosadanjim izborima za skupštinare, sudjelovale sa svojim listama pojedine stručne organizacije i da su skoro svi skupštinari njihovi mandatori. Ne samo da na zadrugu imaju uticaj pojedina udruženja, nego na njenu politiku imaju jakog uticaja i pojedinci sa visokih položaja, koji su, da bi došli do izražaja, i te kako se vezali za pojedina stručna udruženja i trudili se zadobiti njihovu sklonost. Primjedba g. Ribića može se odnositi samo na Udruženje nacionalnih željezničara i brodara, koje nam prikazuje u pravom svjetlu: **ono je ta organizacija sa razornim uticajem!** Ako g. Ribić misli to i za ostale organizacije, onda neka zna, da nema pravo.

Ako će g. Ribić sa ovakvom »kritikom« kritike nastaviti, naći će se jednoga dana u vrlo nezavidnoj situaciji; staleške organizacije će se braniti! Ne će biti njihova krivica, što će ton svoje obrane morati pooštriti i jače zamahniti po svemu, što se zove uprava konzumne zadruge i njen rad. Stav g. Ribića takvu reakciju upravo izaziva. Kod toga morati će stradati i zadružna kohezija, jer će — kod ovakvog stava zadružnog predsjednika — baš oni najsvjesniji i najidealniji morati u opoziciju. Slavopojke o porastu članova na preko 10.000 pokazati će se prije ili kasnije jednake onoj: cigo hvali svoga konja. Najbolji članovi, kad steknu uvjerenje da se za procvat zadruge ne može ništa učiniti, okrenuti će joj leđa. A gubitak svakog takvog člana teži je za zadrugu nego li korist sa stotinama novih članova, koji su tu došli iz čisto materijalnih razloga.

Da li će g. Ribić a s njime i sadašnja uprava zadruge uvidjeti pogrešnost puta, kojim su pošli? Mi želimo, da oni to čim prije uvide, jer to je preduslov, pa da izostanu ovakvi članci u pojedinim stručnim glasilima. Samo grožnjom državnim tužiocima ovakva kritika »kritike« ne će prestati. Izvjesna gospoda iz uprave moraju se bezuvjetno pomiriti s time, da se u zadrugi ne može primjenjivati sistem viših prema nižima, niti vladajućih prema pokornima. Tu smo svi jednaki! Isto tako ni naročito poznavanje grčke ili rimske istorije, matematike ili knjigovodstva ne znači i nesmije da znači neko privilegisano članstvo u zadrugi, već opet samo jednakopravnost sa svima ostalima.

Da završim. Napisao sam ovo za »Ujedinjeni Željezničar«, jer znam, da će me njegov urednik razumjeti i po koju pogrešnu točku ili zarez ispraviti, dočim reakcionarstvo urednika »Z. V.« mi tu susretljivost sigurno ne bi pružilo.

Zadržar.

Iz Bolesničkog fonda

Uzurpacija centralnog upravnika

U vrijeme, dok se na sve strane govori o demokraciji i poštivanju narodnih prava i sloboda, dešavaju se stvari, koje nam otkrivaju veliku protivurečnost. U čemu je stvar, razabrat će čitaoci iz teksta brzojava, koji su birani članovi upravnog odbora Bolesničkog fonda u Zagrebu uputili g. ministru Dru Spahi:

»Centralni upravnik Bolesničkog fonda državnih željeznica g. Babić Jovo naređuje protuzakonito izmjenu lica upravnog i nad-

zornog odbora Bolesničkog fonda zagrebačkog, koja su na Oblasnoj skupštini pravilno izabrana. Članstvo je uslijed toga ogorčeno. Molimo da se naredjenje Centralnog upravnika poništi.«

Tome vapijućem zahtjevu biranih članova upravnih i nadzornog odbora Bolesničkog fonda u Zagrebu slijedila je opširna pismena predstava, kojom je povreda postojećih propisa flagrantno dokazana.

Nije nam poznato iz kojih razloga,

ali fakat je, da neki članovi sadašnjeg upravnog i nadzornog odbora izvjesnoj gospodi, koja zakulisno vedre i oblače u Bolesničkim fondovima, nisu po volji. Oblasna uprava Bolesničkog fonda u Zagrebu imade to preimućstvo, da uživa najveći autoritet u povjerenju članova, iz kojeg crpi snagu za provedbu programa, koji se prigodom izbora skupština istaklo. Naslonjeni na članstvo, željezničare, članovi upravnog odbora inzistirali su na integralnoj primjeni sviju zakonskih propisa o osiguranju saobraćajnog osoblja i na poštivanju volje članstva, a to — samo to — pokreće g. Centralnog upravnika na gnjev protiv njih i traži način, da njihova stremjenja parira. I on se odlučuje na primjenu sile: bez obzira na propise smenjuje pojedine članove upravnog odbora i na njihova mjesta postavlja — predstavnike nacionalnih željezničara! Posredstvom sile želi da instalira one, koji su osudjeni i rezultatom izbora smenjeni. Birani članovi, vidjevši šta se radi i nezadovoljni s time, odlučise se na jedino častan korak: **podnuješ demisiju.** Oni ne će zajedno da sjede sa ljudima, koji ne dolaze u upravu legalnim putem i koji za svoj rad ne će i ne mogu biti članstvu odgovorni. Ako g. Ministar postupak g. upravnika ne suspendira, birani članovi više se uopće ne će vraćati na svoja mjesta, dok god jedino nadležna godišnja skupština ne donese svoju odluku.

Još jednom žalimo, da se sve to odigrava u vrijeme, kad se na veliko govori o poštivanju narodnih sloboda i strogoj primjeni sviju važećih zakona.

Sniženje prinadležnosti

Sniženje plaća za 7%, koje je uslijedilo 1. oktobra o. g., predstavlja vrlo težak udarac našim životnim mogućnostima. Udarac je u toliko teži, jer je uslijedio u vrijeme naglo rastuće skupoće najpotrebnijih životnih potreba. Ovo sniženje ukotvilo nas je između oštih škara, koje se stežu i režu materijalnu i kulturnu osnovicu naše egzistencije. Argumenat, da su cijene u opadanju, ne odgovara stvarnosti, niti vidimo nakanu, da se išta u tome pravcu poduzima. Naprotiv: Cijene skaču uslijed posljedica svijesno pripremljenih odnosa u privredi. Sniženje prinadležnosti sada pred zimu osjećati ćemo naročito teško. Poskupljenju najnužnijih životnih potreba slijediti će i poskupljenje stanova, kojom poskupljenju će zima pružiti najbolju priliku. Svi državni in javni službenici imati će da pregore teške dane.

Ne sumnjamo u istinitost, da su državne finansije u krizi, ali sa opravdanjem se pitamo: Zar se ta kriza mora otklanjati baš tim putem? Zar ne će sve to rodit novom i još težom krizom? Zar time, što je smanjena potrošačka moć oko milion građana, koji mahom žive novčane zarade, ne će nastati nove finansijske teškoće? Zar ovo smanjenje potrošačke moći ne znači istovremeno i smanjenje uslova za održanje državnih prihoda na dosadanjim visini? I kad će se ta predpostavka pokazati točnom, zar će se opet primenjiti smanjenje za 7 posto?

I previše razloga imade, da se našom neposrednom i dalnjom budućnošću zamislamo i poduzmemo mjere, da nam ona ne bude toliko neizvjesna i mračna. Prvo što nam se nameće jest: stvarajmo ustanove za obranu i samopomoć! Imajmo pred očima onu jedinu i spasonosnu: Svi za jednoga — jedan za sve!

Željezničar.

Najnovije usrećenje radnika

Ovih dana izdat je cirkular, kojim Generalna Direkcija daje tumačenje o uračunanju nedelje u godišnji odmor. Tumačenje je kratko i jasno: Radnicima, koji uzimaju godišnji odmor, a u međuvremenu, dok odmor traje, padne nedelja, državni

ili koji vjerski praznik, računa se takav u redovni godišnji odmor no s tim, da se ne plaća ni redovnom ni kojom drugom platom.

Do sada je drugačije bilo. Radnicima, koji uzimaju zagarantovani plaćeni godišnji odmor, dobili su plaću za onoliko dana, koliko su na odmoru bili. To je i sasna ispravno. Odredbe Pravilnika to radnicima garantuju. Kad se u tim odredbama kaže, da radnici imaju pravo na 10—15—20 dana plaćenog godišnjeg odmora, to znači, da će za toliko dana, koliko im je garantovano, dobiti svoju redovnu zaradu, bez ikakvih odbitaka. Da je zakonodavac mislio na neke odbitke, on bi to bio i predvidio i rekao: Radnici imaju pravo ne na 10 nego na 9 dana, ne na 15 nego na 12 dana, ne na 20 nego na 17 dana plaćenog odmora! Odredbe Pravilnika nikakvih ograda ne predviđaju, pa je to dokaz, da je tumačenje Generalne Direkcije na zakonu neosnovano — posve proizvoljno. Ide se zapravo samo za time, da se radnike prikrati u jednome neospornome pravu.

Protiv ovog najnovije zakidanja radničkih prava podnosimo ovime javnu žalbu i tražimo, da se ovo tumačenje povuče. To je u toliko opravdanije, jer radnici svoj godišnji dopust ne izkorišćuju za dangubljenje po banjama i kojekuda, već za faktični odmor, koji im je u istinu potreban kao i svakom drugom stvorenju, koje se prekomjerno iskorišćuje i umara.

Radnik.

Novak Ivan

Bolu željezničara, a naročito činovničkih redova, nad smrću šefa odjeljenja za podjelu kola kod Direkcije Zagreba, Novak Ivanom, mi se iskreno pridružujemo. U našem radu za dobro željezničara mi smo se sa pokojnikom više puta sreli i upoznali ga kao čovjeka visoke kulture i punog socijalnih osjećaja. S njime nestaje jedan vrlo čovjek, kojeg život je bio za toliko dragocjeniji, za koliko je po položaju bio viši i uticajnij.

Neka je mir vrlom službeniku!

Iz vrst upokojencev

Sestanek železničkih upokojencev se je vršil u Ljubljani dne 3. oktobra ter je bil zelo številno obiskan. Po referatih ss. Korošca, Pinteriča, Kovača in Grila, ki so bili vzeti soglasno na znanje, je bilo enako enodušno sklenjeno:

1. da se izvede nadaljna intervencija za povišanje prejemkov onih staroupokojencev — zvaničnikov in služiteljev — ki so bili upokojeni s polno pokojnino, pa pri novi uredbi niso bili nič upoštevani, marveč so obdržali dosedanje doklade;

2. da se pri vseh odločujočih centralnih inštancah urgira rešitev prevedbe kronskih rent, ki čakajo na prevedbo že od 1. oktobra 1927, da bi se ta prevedba z naknadno veljavnostjo dosegla še pred novim budžetom in v novem budžetu zasiguralo tudi potrebne kredite za izplačilo novih rent;

3. da se izvede odločna akcija, da se ukine sedaj izvedena redukcija rodbinske doklade za ženo;

4. da se doseže pravico do brezplačnih vozovnic za prevoz živil za upokojence v vse kraje in povrne proste vozovnice upokojencem za prevoz pre-moga.

Na zborovanju se je soglasno konstatalo, da se minimalnega poviška draginjskih doklad staroupokojencem ne more smatrati za definitivno rešitev vprašanja staroupokojencev, marveč da vztrajajo staroupokojenci slej ko prej na pravičnem izednačenju osnovnih pokojnin, kot so to izvedle že prav vse ostale evropske države.

Vozne ugodnosti za obisk šole odobrene tudi za otroke upokojencev.

Z odlokom G. D. št. 100.775 od 4. septembra 1935 so tudi za one otroke upokojencev, ki se uče obrti ali redno obiskujejo šolo izven kraja stanovanja, odobrene temporevne karte za

vožnjo v šolo in nazaj. To pravico ima vsak upokojenec, ki ima takozvano »ukoričeno« legitimacijo.

Prošnji je treba priložiti potrdilo šole, da otrok redno obiskuje šolo, odnosno učno pogodbo ter potrdilo občine, kjer stanuje, da se res vozi v šolo in nazaj.

Za šolanje se izdajo temporerke za šolsko leto, za vajence pa za koledarsko leto.

Povrnitev pravice do režijskega premožja vdovam in sirotam.

G. železniški minister je z odlokom MS br. 15327-35 odobril tudi za vdove in sirote umrlih železniških uslužbencev in upokojencev pravico do režijskega premožja v smislu čl. 88 pravilnika o sporednih pridelavnosti. S tem je končno odpravljena krivica, ki se je pripetila prizadetim s svoječasnimi tolmachenjem Generalne direktije.

Nove draginjske doklade za upokojence.

Upokojencu pripada osebna doklada onega draginjskega razreda, v katerem stalno biva. Če upokojenec začasno biva nad 2 meseca v kakem drugem kraju, ki spada v nižji draginjski razred, mu za ta čas pripada doklada nižjega draginjskega razreda.

I. Staroupokojenci.

Upokojenci, katerim je bila odrejena pokojnina po določbah zakonov, ki so veljali pred 1. IX. 1923, dobe te doklade:

a) Če so bili upokojeni z več kot 20 službenimi leti, priznanimi za pokojnino:

z letno plačo v Din ali K:	Draginjski razred:		
	I	II	III
do 2999	1300	1100	990
od 3000—4999	1500	1300	1100
od 5000—6999	1750	1500	1300
od 7000 na višje	2000	1750	1500

c) Oni, ki so bili upokojeni iz zvanja zvanika ali služitelja in ne dobivajo polne pokojnine po tedanjih predpisih, pa dobe:

z letno plačo Din ali K:	Draginjski razred:		
	I	II	III
do 2999	650	550	500

d) Če so bili upokojeni s polnimi službenimi leti in prejemajo polno pokojnino svojega položaja:

z letno plačo Din ali K:	Draginjski razred:		
	I	II	III
do 2999	1600	1400	1200
od 3000—4999	1870	1540	1320
od 5000—6999	2200	1760	1430
od 7000—8999	2300	1980	1650
od 9000	2450	2100	1760

e) Oni zvaniki ali služitelji pa, ki so bili upokojeni s polno pokojnino svojega položaja, dobe še nadalje prejšnje doklade po uredbi iz leta 1922. Ta doklada znaša: za one, ki so bili upokojeni iz položaja zvanikov:

Draginjski razred:	dnevno dinarjev:		
	I	II	III
29	28	26	

Oni, ki so bili upokojeni iz položaja služiteljev pa:

Draginjski razred:	dnevno dinarjev:		
	I	II	III
19	18	18	

II. Upokojenci po določbah zakona iz l. 1923.

a) Oni, ki so bili upokojeni z manj kot 20 leti učinkovite državne službe in njim v pokojnino ni vračunana službena doklada, dobe draginjsko doklado v istem procentu, kot jim pripada pokojnina in sicer od sledečih zneskov:

Kategorija:	Draginjski razred:		
	I	II	III
1, 2a in 2 gr. I. kat.	—	—	—
3a gr. I. kat.	100	—	—
3 gr. I. kat.	220	—	—
4a gr. I. kat.	340	100	—
4 gr. I. kat.	460	220	120
5 gr. I. kat., 1a gr. II. kat.	520	280	180
6 gr. I. kat., 1 gr. II. kat.	580	340	240
7 gr. I. kat. in 2 gr. II. kat.	640	400	290
8 in 9 gr. I. kat., 3, 4 in 5 gr. II. kat.	680	440	340
in 1, 2, 3 in 4 gr. III. kat.	620	490	430
zvaniki	620	490	430
služitelji	480	420	380

b) Če so bili upokojeni z več kot 20 leti učinkovite državne službe in jim v pokojnino ni vračunana službena doklada, dobe doklado v istem procentu kot pokojnino od sledečih zneskov:

Kategorija:	Draginjski razred:		
	I	II	III
1, 2a in 2 gr. I. kat.	870	700	600
3 in 3a gr. I. kat.	760	550	450
4a, 4 in 5 gr. I. kat., 1a gr. II. kat.	870	650	550
6, 7 in 8 gr. I. kat., 1, 2 in 3 gr. II. kat., 1 gr. III. kat.	880	660	550
9 gr. I. kat., 4 in 5 gr. II. kat.	840	620	550
2, 3 in 4 gr. III. kat.	620	500	420
zvaniki	620	500	420
služitelji	480	420	380

c) Kdor pa je bil upokojen po zakonu iz leta 1923 ter mu je za penzijo vračunana tudi službena doklada, dobiva draginjsko doklado v istem procentu, kot mu pripada pokojnina in sicer od sledečih zneskov:

Kategorija:	Draginjski razred:		
	I	II	III
1, 2a in 2 gr. I. kat.	—	—	—
3a gr. I. kat.	100	—	—
3 gr. I. kat.	220	—	—
4a gr. I. kat.	340	100	—
4 gr. I. kat.	460	220	120
5 gr. I. kat.	520	280	180
6 gr. I. kat., 1a gr. II. kat.	580	340	240
7 in 8 gr. I. kat., 1 in 2 gr. II. kat.	640	400	290
9 gr. I. kat., 3, 4 in 5 gr. II. kat., 1 in 2 gr. III. kat.	680	440	340
zvaniki	620	490	430
služitelji	480	420	380

III. Upokojenci po določbah zakona iz leta 1931.

Kdor je bil upokojen po določbah zakona iz leta 1931 dobi draginjsko doklado v istem procentu, kot mu je odrejena pokojnina in sicer od sledečih zneskov:

Kategorija:	Draginjski razred:		
	I	II	III
1, 2a in 2 gr. I. kat.	—	—	—
3a gr. I. kat.	100	—	—
3 gr. I. kat.	220	—	—
4a gr. I. kat.	340	100	—
4 gr. I. kat.	460	220	120
5 gr. I. kat.	520	280	180
6 gr. I. kat., 1a gr. II. kat.	580	340	240
7 in 8 gr. I. kat., 1 in 2 gr. II. kat.	640	400	290
9 gr. I. kat., 3, 4 in 5 gr. II. kat., 1 in 2 gr. III. kat.	680	440	340
zvaniki	620	490	430
služitelji	480	420	380

Krasen uspeh naših zvezarjev.

Naši zvezarji so res pravi junaki. Borijo se s svojo 36.000 člansko armado z vsemi sredstvi za izboljšanje položaja železničarjev in zato seveda železničarji zadnje čase dosegajo lepe uspehe. Gospodje zvezarji pa so zelo skromni in zaslug svojega delovanja ne obešajo na veliki zvon, ker se boje, da bi se pri tem njihova armada še bolj ne pomnožila in bi imeli preveč skrbi s pravih vodstvom. Vsled tega so zamočali enega glavnih uspehov, katerega objavljamo mi, da bo vedelo članstvo pravilno ceniti delovanje te edine zveščavne organizacije.

Službene novice so v 20. številki od 1. oktobra 1935 objavile odlok g. železniškega ministra št. 16.930/35, ki se glasi:

»Na prošnjo centralne upave Udruženja jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev je g. železniški minister odobrilo:

1.) dve letni stalni brezplačni karti: eno prvega razreda in eno drugega razreda za vse proge v državi eksploataciji. Teh kart se morejo posluževati železniški uslužbenci, ki so člani centralne upave, in sicer z objavo predsednika centralne upave Udruženja;

2.) brezplačno vožnjo članom centralne upave za njih potovanja na plenarne seje. Brezplačno vožnjo imajo na podlagi članke legitimacije Udruženja obenem z objavo predsednika centralne odnosno oblastne upave ter železniško legitimacijo in to samo za progo od mesta službovanja do mesta, kjer se vrši plenarna seja in nazaj.

Sedaj lahko pričakujemo še bolj uspešno delovanje zvezarske centralne upave, saj

Razprava v tožbah železničarjev „proti državnih elementov“ proti Tumpeju in tovarišem

Vse železničarji se dobo spominjajo na dobo persekucij, premetstev in celo odpuštov železničarjev v mariborskih službenih edinicah. Kdor je bil vodilnim gospodom zvezarjem v Mariboru trn v peti, je lahko prišel na njih črno listo in obetal so se mu slabi časi. Gospoda je bila vsemogočna: če si hotel stanovanje, si moral imeti priporočilo zvezarjev. Isto je veljalo za nastavitve, napredovanje, premetstev na boljše mesto. Če si se pa drznil in si kritiziral zvezarski postopek, potem je bilo za tebi.

Časi so se spremenili, zvezarski petelini so se skavali sami med seboj. Začelo se je sranje umazanega perila pred sodnijo, na dan so prišli iz tajnih arhivov zaupni akti, razni sezname protidržavnih elementov, sledele so tožbe prizadetih in 16. IX. se je obravnaval prvi del te tožbe pred mariborskim sodiščem.

Zagovarjati so se morali Tumpej Rudolf, Tušek Stanko in Prevotlišek Janko, vsi železniški uslužbenci v Mariboru in bivši dolgoletni voditelji in organizatorji nacionalnih železničarjev v Mariboru. Obtoženi so bili od 34 železničarjev, da so sestavili seznam železničarjev, v katerem tožilcem očitajo, da so hudi nasprotniki nacionalnih društev, oziroma organizacij in da izražajo splošno mržnjo povsod do nacionalnih organizacij, oziroma do njihovih predstavnikov. Nadalje trdijo, da so najhujši tisti, ki so z modrim svinčnikom podčrtani. To so: Oman Ignac, Klampfer Rudolf, Frangeš Henrik, Unger Franc, Kozar Jožef, Saletinger Karel, Fabjan Martin in Florjančič Jakob. Po mnenju Tumpeja in tovarišev propagirajo ti z dobrimi razmerami v Avstriji in zatirajo, da bo itak drugače, ker bodo meje spremenjene. Tumpej Rudolf je lastnoročno napisal na te sezname naslednje besede: »Plavo podčrtani propagirajo z dobrimi razmerami v Avstriji in da bo itak drugače, ker bodo meje spremenjene«. Prevotlišek Janko pa je napisal te besede: »Vsi so hudi nasprotniki nacionalnih društev oziroma organizacij in izražajo splošno mržnjo povsod do istih, oziroma do njihovih predstavnikov. Najhujši so tisti, ki so z modrim svinčnikom podčrtani.«

Nadalje so Tumpej, Prevotlišek in Tušek obtoženi, da so sezname železničarjev s svojimi pripombami vročili komisiji generalne direktije državnih železnic v Beogradu, ki je na podlagi teh seznamov vršila preiskavo o anacionalnem delovanju tožilcev.

Razprava je vzbudila med železničarji zelo veliko zanimanje, tako da so popolnoma napolnili razpravno dvorano in pazljivo sledili poteku razprave.

Kategorija:	Draginjski razred:		
	I	II	III
I. in II. položajna grupa	—	—	—
III. pol. gr. 1. stopnja	100	—	—
III. pol. gr. 2. stopnja	220	—	—
IV. pol. gr. 1. stopnja	340	100	—
IV. pol. gr. 2. stopnja	460	220	120
V. položajna grupa	520	280	180
VI. položajna grupa	580	340	240
VII. položajna grupa	640	400	290
VIII, IX. in X. pol. grupa	680	440	340
zvaniki	650	480	440
služitelji	520	420	400

IV. Rodbinske doklade.

Doklado za ženo po Din 120.— mesečno dobe samo takozvani staroupokojenci, ki so bili upokojeni po določbah zakonov, ki so veljali pred 1. septembrom 1923.

Doklada za otroke znaša:

Din 110.— mesečno za vsakega otroka do treh otrok,

Din 120.— mesečno za vsakega otroka, če ima upokojenec več kot tri otroke.

Omejitve glede prejemanja doklade za otroka so iste, kakor za aktivno osebje.

Kot že omenjeno, je g. Tumpej zanikal, da polaga kakršnekoli podatke. Razpravljajoči bi on dal komisiji generalne direktije na razsodnik je Tumpeju predložil izpovedbo priče Plantana Alojzija, ki je izpovedal, da je videl v rokah

Železniške komisije prepise teh seznamov. Sedaj je začel g. Tumpej Rudolfa sodišču razlagati, da mu je g. Plantan nenaklonjen. To je utemeljeval na ta način, da je gosp. Plantan reflektiral na mesto šefa stanice v Mariboru glavni kolodvor, ko pa tega mesta ni dobil, je začel dolžiti njega, da je

Tumpej prepričan to imenovanje. Ta izjava g. Tumpeja je vzbudila v razpravni dvorani razumljivo pozornost in vesel smeh. Na vprašanje, ali more tudi glede Gajška Božidarja in Permeta Friderika trditi, da sta mu sovražno razpoložena, ker sta potrdila izpovedbo g. Plantana, je Tumpej izjavil, da o teh dveh tega ne more trditi.

Končno je bil Tumpej zaslišan tudi še glede očitka, ki ga je na javni cesti izrekel napram Pilaju Alojziju, češ, da bi se lahko od Pilaja kdo okužil. Tumpej je ta očitek priznal, zagovarjal pa se je, da je slišal, da je Pilaj Alojzij poneveril neki denar sokolskega društva v Prevaljah, kjer je bila njegova žena blagajničarka društva, in da je Pilaj na Prevaljah nekaj manipuliral z denarjem na carini. Zastopnik Pilaja Alojzija je takoj nato proti Tumpeju

razširil obtožbo tudi glede teh očitkov. Poslednji je bil na razpravi kot obdolženec zaslišan

Tušek Stanko. Tudi ta je priznal, da je sestavil seznam 6 železničarjev, o katerih mu je bilo dobro znano, da niso bili člani nacionalne železničarske organizacije. Rekel je, da je te sezname delal za ta namene organizacije in da jih ni nikomur izročil. Ko je zastopnik tožilcev vprašal Tuška Stanka, ali mu ni znano, da je bil Glaser Mirko, ki se je nahajal v njegovem seznamu

celo zaupnik UJNŽB v vlakospremiškem odseku

je v zadregi izjavil, da se na to ne spominja. Enako ni mogel dati odgovora na to, zakaj je Glaserja Mirka kot vlakospremnika zapisal v svoj seznam, dasi je po lastnem priznanju bil on zaupnik le za postajo Maribor glavni kolodvor.

Sodnik je nato prečital izpovedbo priče Plantana Alojzija, ki je potrdil, da je komisija, ki je poslala 18. V. 1934 v Mariboru, imela v rokah

točen prepis teh seznamov z vsemi opazkami vred.

Izpovedba g. Plantana je vzbudila v razpravni dvorani silno zanimanje in razumljivo razburjenje med prizadetimi železničarji.

Na predlog tožilcev je bila razprava v svrhu osebnega zaslišanja pri narodnega poslanca Lukačiča Avgusta, Zoreta Franca, Plantana Alojzija, Gajška Božidarja in Permeta Friderika preložena na

11. novembra 1935 ob 19. uri soba št. 15.

Razprava proti Tumpeju in tovarišem je precej razgalila razmere v nacionalni železničarski komisiji, kateri je dolgo vrsto let načeloval g. Tumpej in katerega najimtimejša sodelavca sta soobdolžena Tušek in Prevotlišek.

Zahvala

Podpisani Piliš Josip, pomožni delavec postaje Maribor gl. kol. se najiskrenejše zahvaljujem Splošnemu delavskemu pravovarstvenemu društvu v Ljubljani, ki mi je pripomoglo, da sem prišel do pripadajoče mi pokojnine.

Kljub temu, da sem služil na železnici 43 let, mi je bila odmerjena pokojnina mesečno samo Din 366.—, mesto da bi mi bila odmerjena najvišja možna pokojnina po delavskem pravilniku.

Delal sem pritožbe, ki so bile vse zaman, dokler se nisem obrnil na »Splošno delavsko pravovarstveno društvo« ter sem dosegel ugodno rešitev in mi je od 1. marca 1935 dalje že priznana najvišja pokojnina.

Če bi se že leta 1932, ko sem bil upokojen, obrnil na to društvo, bi ves ta čas že vžival višjo pokojnino. Žal sem iskal pomoči drugod, pa je bilo vse odklonjeno.

Slehnemu železničarju in delavcu priporočam, da pravočasno pristopi v svojem lastnem interesu k »Splošnemu delavskemu pravovarstvenemu društvu«.

Maribor, dne 8. septembra 1935.

Piliš Josip.

Iz uredništva

Vsled objave novih uredb o dokladah aktivnega osebja in upokojencev smo morali žal izpustiti vse dopise, ki smo jih prejeli iz raznih krajev. Kolikor bo aktualnih, jih objavimo prihodnjik.

Železniški vratarji — pozor!

Zaradi družinskih razmer želi menjati službo vratar-zvanik II. za slično ali drugo postajo službo v ljubljanski ali zagrebški direkciji. Na sedanjem službenem mestu je na razpolago privatno stanovanje kakor tudi službeno stanovanje. V kraju se nahaja meščanska šola. Naslov se nahaja v uredništvu »Ujedinjenega Železničarja«.